

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Suomen kestävä kasvun ohjelma

10.5.2022

Palveluiden ja palvelurakenteen vaikuttavuus, digitalisaatio-osaamisen käyttö -alatyöryhmä

Maarit Hiltunen-Toura, STM/OHO/DITI

Sisältö

- Kestävän kasvun ohjelma STM:ssä
- Valtionavustushaut
- Pilari 3: Työkykyohjelma ja IPS-malli sekä Mielenterveys ja työkyky
- Pilari 4 : Investoinnit 1, 2, 3 ja 4

Elpymis- ja palautumistukiväline (RRF)

- Ohjelman rahoitus tulee EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU). Elpymisväline jakaantuu seitsemään ohjelmaan, joista elpymis- ja palautumistukiväline (RRF) on kooltaan ylivoimaisesti suurin.
- Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelma on osa Suomen kestävän kasvun ohjelmaa. EU:n neuvosto hyväksyi suunnitelman muodollisesti kirjallisella menettelyllä 29. lokakuuta 2021.
- Suomen suunnitelma kokonaisuudessaan:
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163176>
- Valtiovarainministeriön sivuilta: <https://vm.fi/kestava-kasvu>
- Euroopan komission sivuilta: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility/recovery-and-resilience-plan-finland_en
- Sosiaali- ja terveysministeriön sivuilta: <https://stm.fi/kestavan-kasvun-ohjelma>

Suomen kestävän kasvun ohjelma

Suomen kestävän kasvun ohjelma rakentuu neljälle pilarille:

1. Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta ja hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa
2. Digitalisaation ja datatalouden avulla vahvistetaan tuottavuutta ja tuodaan palvelut kaikkien saataville
3. Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestävän kasvun vauhdittamiseksi
4. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen.

Ensimmäinen haku (2022)

Kestävän kasvun ohjelma STM:ssä

Pilari 3

Työkykyohjelma ja IPS-
malli
(11 M€)

Mielenterveys ja työkyky
(16 M€)

Pilari 4

Investointi 1:
Hoitotakuun edistäminen ja koronan
aiheuttaman hoito-, kuntoutus- ja
palveluvelan purkaminen (230 M€)

Investointi 2: Ennaltaehkäisy ja
ongelmien varhainen tunnistaminen
(30 M€)

Investointi 3: Tietopohja ja
vaikuttavuusperusteinen ohjaus
(40 M€)

Investointi 4: Digitaaliset innovaatiot
(100 M€)

PILARI 3: Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestäväen kasvun vauhdittamiseksi

Investoinnit, joita STM toteuttaa:

Työkykyohjelman ja IPS – Sijoita ja valmenna kehittämishankkeen laajentaminen

Mielenterveys ja työkyky työllisyyden ja tuottavuuden edellytyksenä

PILARI 4: Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen

Pilari 4 jakaantuu neljään investointiin:

1. Edistetään hoitotakuun toteutumista (mukaan lukien mielenterveyspalvelut) sekä puretaan koronavirustilanteen aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa
2. Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista
3. Vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta
4. Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot

Valtionavustushaut

- Avustusten myöntäminen jaksotetaan kahteen hakuvaiheeseen siten, että avustusten käyttöajat muodostavat katkeamattoman kokonaisuuden.
 - Ensimmäinen haku (22.12.2021 – 18.2.2022) koskee vuotta 2022.
 - Kohdistuu Pilari 4:n neljän investoinnin toimenpiteisiin
 - Toinen haku toteutetaan syksyllä 2022 ja koskee vuosia 2023–2025.
 - Kohdistuu Pilari 3:n ja 4:n toimenpiteisiin
- Ensimmäinen haku oli kohdistettu kunnille ja kuntayhtymille niin, että valtionavustusta myönnettiin vain **yhdele hankkeelle kullakin hyvinvointialueella**, sekä sosiaalialan osaamiskeskuksille.
 - Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirillä oli mahdollisuus hakea erillistä avustusta keskittämisasiäsetuksen (582/2017) perusteella.
- Ensimmäisessä haussa rahoitusta myönnettiin:
 - tarkemman suunnitelman laatimiseen vuosina 2023–25 toteutettaville hankkeille,
 - kansalliseen yhteistyöhön osallistumiseen ja
 - investointikohtaisten toimenpiteiden toimeenpanoon rajatuilta osin.

Myönnetyt avustukset

- Avustuksia myönnettiin yhteensä noin 34 miljoonaa euroa.
- Avustus jakautuu Pilari 4:
 - Investointi 1: n. 20 m€
 - Investointi 2: n. 2,9 m€
 - Investointi 3: 800 000 €
 - Investointi 4: 10 m€
- Hakijoilta ei edellytetä omarahoitussuutta.
- Avustukset ovat käytettävissä vuoden 2022 loppuun asti.

Hyvinvointialue/hakija	Haettu	Myönnetään
Etelä-Karjala	1 431 500	1 368 000
Etelä-Pohjanmaa	1 671 400	1 430 500
Etelä-Savo	1 754 300	1 374 000
Kainuu	1 520 920	1 346 190
Kanta-Häme	1 506 900	1 357 100
Keski-Pohjanmaa	1 356 000	1 304 000
Keski-Suomi	1 969 040	1 527 000
Kymenlaakso	2 070 000	1 490 000
Lappi	1 731 490	1 461 540
Pirkanmaa	3 513 700	1 868 000
Pohjanmaa	2 598 400	1 633 500
Pohjois-Karjala	1 683 600	1 404 000
Pohjois-Pohjanmaa	4 085 000	2 005 000
Pohjois-Savo	1 707 000	1 498 500
Päijät-Häme	2 199 000	1 458 000
Satakunta	2 170 000	1 620 000
Helsinki	6 754 769	1 870 066
Itä-Uusimaa	1 256 000	1 254 100
Keski-Uusimaa	1 980 000	1 420 000
Länsi-Uusimaa	3 547 040	1 507 080
Vantaa-Kerava	1 988 600	1 494 000
Varsinais-Suomi	3 616 527	1 750 000
PPSHP erillishaku	250 000	250 000
Sosiaalialan osaamiskeskus	700 000	700 000
YHTEENSÄ	53 061 186	34 390 576

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Pilari 3: Työkykyohjelma ja IPS-malli

Investointia koskeva kansallinen tavoite ja indikaattori

- Työkykyohjelma ja IPS – Sijoita ja valmenna kehittämishankkeet on laajennettu 11 uudelle alueelle (kvartaali 4 / 2024 mennessä). Työkykyohjelma on laajennettu 5 uudelle alueelle ja IPS – Sijoita ja valmenna kehittämishanke 6 uudelle alueelle.
- **Kohderyhmä:** Osatyökykyiset työttömät, työnhakijat ja työyhteisöt, sote- ja te-palveluiden ammattilaiset, kunnat, kuntayhtymät sekä lainvalmistelijat.
- **Toimenpiteet 2022:** Työ- ja toimintakyvyn digitaalisen itsearviointivälineen kehitystyö DigiFinland Oy:n koordinoimana yhdessä hyvinvointialueiden kanssa

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Pilari 3: Mielensterveys ja työkyky

Investointia koskeva kansallinen tavoite ja indikaattori

- Tavoitteena on saavuttaa vähintään 1000 työpaikkaa tai työterveyshuollon yksikköä, jotka osallistuvat ohjelmassa tarjottaviin toimenpiteisiin, kuten koulutuksiin, valmennuksiin tai muihin kehittämistoimenpiteisiin (kvartaali 4 / 2024 mennessä).
- **Kohderyhmä:** työpaikkojen esimiehet ja johto, henkilöstö, HR-ammattilaiset, työsuojeluhenkilöstö, luottamushenkilöt ja työterveyshuollon asiantuntijat. Toimintaa kohdennetaan sekä suurille että pienille työpaikoille. Lisäksi kohderyhmänä ovat nuoret, työelämän alussa olevat työntekijät ja koulutuksesta työelämään siirtymässä olevat nuoret, nuorten työpaikkojen esimiehet, nuoria ohjaavat ja kouluttavat tahot toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa.

Työkyvyn digialustan esiselvitys toteutetaan vuonna 2022

- Tarve: Mielenterveyttä, työkykyä ja työhyvinvointia tukevat palvelut ja tieto ovat hajallaan. Palveluiden tietosisällöt eivät ole yhdenmukaisia.
- Selvitämme tarvetta työkyvyn digitaaliselle alustalle, joka kokoaa yhteen paikkaan eri palveluntuottajien tuottamia menetelmiä, palveluja ja tietosisältöjä.
 - Asiakkaita kaikki tahot, jotka ovat tekemisissä työkyvyn ja sen tukemisen kanssa: työnantaja (mm. esimiehet, HR), työkäiset, työterveyshuolto, TE-toimistot, terveydenhuolto ja sosiaalipalvelut.
 - Alusta opastaa valitsemaan soveltuvia menetelmiä ja ohjaa oikeiden palvelujen ääreen
 - Alustan olemassaolo jatkuu myös hankkeen päättymisen jälkeen.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Pilari 4 Investointi 1

Investointi 1

Toimenpiteet vuosina 2022 – 2025

- a) Strategisten, aluetasoisien suunnitelmien edistäminen heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakasryhmien palvelukokonaisuuksista hyvinvointialuelähtöisesti
- b) Heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakas/potilasryhmien hoito-, kuntoutus- ja palveluvelan purku ja hoitoon pääsyn parantaminen
- c) Erikseen määriteltyjen digitaalisten toimintamallien jalkauttaminen (Omaolo-palvelu, sähköinen perhekeskus, kansalaisten etäpalvelut sekä ammattilaisten digitaalisten työvälineiden käyttöönotto)

Investointia 1 koskeva kansallinen tavoite ja indikaattori

- Tavoite: Osuus toteutuneista kiireettömän hoidon käynneistä, joissa saavutetaan 7 vuorokauden hoitoon pääsyn määräaika, kasvaa.
- Indikaattori: 80 % sosiaali- ja terveyskeskuksista saavuttaa 7 vuorokauden hoitoon pääsyn määräajan kiireettömässä hoidon käynneissä (kvartaali 4 / 2025 mennessä)
- Välitavoitteet

THL toimeenpanon ja kehittämisen tukena

Hanketuki: suunnittelu, arviointi, tuki alueille, seuranta

- Tunnistaa jo käynnissä olevista hankkeista lupaavimmat tuotokset
- Koordinoida näiden yhteensovittamista ja rakentaa sitä kautta kansallisia suosituksia ja kentän toimijoita auttavaa dokumentaatiota.
- YHDESSÄ KENTÄN TOIMIJOIDEN KANSSA, kokeilujen ja pilottien kautta.

Läpimurtotyöskentely hyvien tunnistettujen menetelmien jalkauttamiseksi

- Läpimurtovalmennus käytännön toimijoille

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Pilari 4 Investointi 2

Investointi 2

Toimenpiteet vuosina 2022 – 2025

- Hyvinvoinnin monialaisen palvelukonseptin kehittäminen ja käyttöönotto
- Hyvinvoinnin monialaisella palvelukonseptilla tarkoitetaan hyvinvointialueelle luotavaa toimintamallia, jonka avulla alueen kuntien ja kolmannen sektorin hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä, pärjäävyyttä, terveyttä ja osallisuutta edistävät palvelut ja toiminnot ovat sekä asiakkaiden että ammattilaisten helposti löydettävissä. Kehittämistyössä luodaan monialainen digitaalinen palvelutarjotin sekä työkalut ja toimintamalli, joiden avulla sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset pystyvät ohjaamaan asiakkaita näiden palveluiden ja toimintojen piiriin. Tarkoituksena on kohdentaa palveluita erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville asiakasryhmille.
- Palvelukonseptin pilotointi ja käyttöönotto alueella voi tapahtua laaja-alaisena eri kohderyhmiä ja palveluita kattavana kokonaisuutena tai edeten asteittain tiettyjen asiakas- tai väestöryhmien palveluista.
- Palvelukonsepti koostuu alueellisesta palveluohjauksesta (esim. hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalähetteen) sekä alueellisista kulttuuri-, liikunta- ja luontopalveluiden palvelutarjottimista. Alueellisten palvelutarjottimien kehittäminen vaatii kansallisia määräyksiä palvelujen löydettävyyden parantamiseksi sekä yhteisiä kriteereitä palvelukonseptiin sisällytettäväksi palveluiksi. Kulttuuri-, liikunta- ja luontopalveluiden lisäksi palvelutarjottimille voidaan koota myös laajemmin kuntien, järjestöjen ja yhteisöjen hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta edistäviä palveluita ja toimintoja.

Investointia 2 koskeva kansallinen tavoite ja indikaattori

- Osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta kehitetään ja otetaan käyttöön monialaisten palvelujen (mukaan lukien sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut sekä kulttuuri-, liikunta- ja luontoon liittyvät palvelut) integroidut toimintamallit ja digitaaliset palvelut 22 hyvinvointialueella (kvartaali 4 / 2024 mennessä).

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Pilari 4 Investointi 3

Investointi 3 tavoitteet

- Toteutetaan hoitotakuun seurannan toteuttamiseen vaadittavat toimenpiteet ja korjataan koronakriisissä tunnistettuja tietotarpeita.
- Vahvistetaan kustannuksia ja kustannusvaikuttavuutta koskevan tiedon hyödyntämistä sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvässä päätöksenteossa, suunnittelussa, ohjauksessa sekä palvelutuotannossa
- Vahvistetaan palvelujärjestelmässä tehtävää tutkimusta, jolla parannetaan laatua ja kustannusvaikuttavuutta
- Kehitetään koronakriisin jälkiseurantaan hyvinvointitaloudellisten vaikutusten arviointimekanismi ja työmenetelmiä yhteiskunnallisen päätöksenteon tueksi

Investointia 3 koskeva kansallinen tavoite ja indikaattori

- Tavoite: Hoitotakuun kansallinen ajantasainen seuranta
- Indikaattori: Hoitotakuun kansallinen ajantasainen seuranta toteutuu kaikissa terveyskeskuksissa (100 %, kvartaali 4 / 2025 mennessä)

Investointi 3

Toimenpiteet vuosina 2022 – 2025

1. Alueellinen kehittäminen 17 m€
2. Valtakunnallinen tiedonhallinnan kehittäminen ja yhteiset menetelmät 12 m€
3. Tutkimus 10 m€
4. Kustannusvaikuttavuuden huomiointi suosituksissa 1 m€

Alueellisen kehittämisen toimenpiteet vuosina 2022-2025

- 1. Kirjaamiskäytäntöjen kehittäminen**
- 2. Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen**
- 3. Vaikuttavuusperusteisuuden ja tiedolla johtamisen kehittäminen**

Valtakunnallinen tiedonhallinnan kehittäminen

(STM-THL puitesopimus)

1. Hoitotakuun seurantaan vaadittavat toimenpiteet ja koronakriisin tietotarpeet (toteutetaan osana Toivo-ohjelmaa)
2. Hyvinvointitaloudellisten vaikutusten arviointimekanismi
3. Kirjaamisen kansallinen kehittäminen
4. HYTE toimintamallien arviointijärjestelmä
5. Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuden valtakunnallinen tilannekuva (toteutetaan osana Toivo-ohjelmaa)
6. Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen (toteutetaan osana Toivo-ohjelmaa)

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Pilari 4 Investointi 4

Investointi 4 tavoitteet

Tavoitteena on ottaa käyttöön sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä tukevia digitaalisia ratkaisuja, jotka:

- lisäävät palvelutuotannon resurssitehokkuutta ja edistävät palvelujen saatavuutta muun muassa nopeuttamalla hoidontarpeen arviota ja hoitoon ohjausta sekä mahdollistamalla entistä laajemmin sairauksien etädiagnostiikkaa, -seurantaa ja -hoitoa,
- mahdollistavat moniammatillisten palvelujen nykyistä laajemman tarjonnan ja erityisosaamisen jakamisen eri alueiden ja palvelujen järjestäjien kesken,
- mahdollistavat asiakkaiden roolin vahvistamisen ja sitä kautta saatavan tehostumisen ja vaikuttavuuden kasvun.

Investointia 4 koskeva kansallinen tavoite ja indikaattori

- Tavoite: Osuus sosiaali- ja terveydenhuollon kontakteista, jotka hoidetaan etänä sähköisin välinein (puhelin, chat, etäpalvelut)
- Indikaattori: 45 % kontakteista hoidetaan etänä sähköisin välinein (puhelin, chat, etäpalvelut. Kvartaali 4 / 2025 mennessä)

Investointi 4

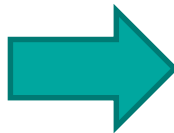
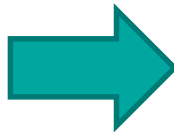
Toimenpiteet vuosina 2022 – 2025

- Valtionavustusta saa käyttää hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelan purkamiseksi, erityisesti pysyvien toimintatapojen muutokseen palvelujen saatavuuden lisäämiseksi pitkällä aikavälillä sekä uusien toiminta- ja palvelumallien digitaalisten ratkaisujen kehittämiseen
 1. Kansalaisten digitaaliset palvelut
 2. Ammattilaisten digitaaliset järjestelmät
 3. Johtamisen ratkaisut
 4. Uudet digitaaliset innovaatiot (haku avautuu toisessa haussa)

Investointi 4 kehityskohteet vv. 2022 - 2025

Yhteisten toimintamallien määrittely ja valmistelu

- Asiakaspalautteen keruu
- Sähköinen ajanvaraus
- Kansalaisten etäpalvelut, ammattilaisten digitaaliset työvälineet ja digitaaliset mielenterveyspalvelut
- Itse- ja omahoidon tuki Omatietovarannolla
- Asiakas- ja palveluohjaus
- Asiakkuussegmentointi
- Toiminnanohjaus
- Vertaistukipalvelut
- HYTE kansallisen palvelukonseptin digitaaliset ratkaisut (digituki investointi 2)
- Mobiilisovellusten ja digitaalisten palvelujen arviointimalli (PPSHP koordinoi)
- Työ- ja toimintakyvyn itsearviointiväline (tuki pilari 3)

Kansallinen kehittäminen

- Yhteinen mobiilipalvelu
- Edunvalvojen rekisteri
 - Suomi.fi -kehitys
 - Asiakaspalaute
 - Omatietovaranto
- HYTE-palvelukonsepti
 - Itsearviointiväline
 - Omaolo (Investointi 1)
- Sähköinen perhekeskus (Investointi 1)

Alueellinen kehittäminen

- Ajanvaraus
- Etäpalvelut, etätyövälineet
 - Vertaistukipalvelut
- Asiakas- ja palveluohjaus
- Asiakkuussegmentointi
 - Terveystyöryhmä
 - Toiminnanohjaus
 - Tietojohtaminen

Ensimmäinen haku alueille

Investointi 4:
Yhteisten toimintamallien
määrittely ja valmistelu
6 m€

- Asiakaspalautteen keruu
- Sähköinen ajanvaraus
- DigiHTA
- Työkyvyn itsearviointityökalu
- Vertaistukipalvelut
- Kansalaisten etäpalvelut
- Ammattilaisten digi-työvälineet
- Digitaaliset mielenterveyspalvelut
- HYTE-palvelukonsepti digi-ratkaisut

Investointi 4:
Aiemmin aloitettu digi-
palvelujen kehitys,
käyttöönotto ja
laajentaminen 4 m€

- Asiakaspalautteen keruu
- Sähköinen ajanvaraus
- Asiakas- ja palveluohjauksen digitaaliset ratkaisut
- Asiakkuussegmentointi
- Toiminnanohjaus

Investointi 1:
Digitaalisten
toimintamallien
jalkauttaminen
n. 5 m€

- Omaolo-palvelu
- Sähköinen perhekeskus
- Kansalaisten etäpalvelut
- Ammattilaisten digitaaliset työvälineet

Hyvinvointialueet laativat digitaalisten palvelujen kypsyystason arvioinnin, nykytilan kuvauksen ja toimeenpanosuunnitelman THL:n koordinoimana.

Kiitos!

Lisätietoja:

<https://stm.fi/kestavan-kasvun-ohjelma>

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET